

Conferința cu tema: "Adoptarea unei Culturi a Siguranței – Excelență în Prevenirea Infecțiilor"

ETICA ȘI RESPONSABILITATEA SOCIALĂ PILONI AI CULTURII SIGURANȚEI ÎN SISTEMUL DE SĂNĂTATE DIN ROMÂNIA

Constanța Tăiatu,

consilier specializat în domeniul eticii și drepturilor pacientului

Autoritatea Națională de Management al Calității în Sănătate

2024

VIZIUNEA AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE MANAGEMENT AL CALITĂȚII
ÎN SĂNĂTATE (A.N.M.C.S.) ÎN ÎNDEPLINIREA **MISUNII** SALE:

1	RESPONSABILITATE SOCIALĂ	=	Determinarea echilibrului sistemului sanitar din România
2	ETICĂ	=	Asigurarea accesului universal și echitabil la serviciile de sănătate
3	SIGURANȚĂ	=	Servicii de sănătate sigure, eficace și eficiente
4	CALITATE	=	Nivel ridicat de satisfacție a populației

ROL INTEGRATOR AL A.N.M.C.S.

**COLEGIUL DIRECTOR (CD) – organ
colectiv de conducere al ANMCS**

- 25 membri, **reprezentanți ai tuturor**
stakeholders din sistemul de sănătate
- Fiecare membru are un vot cu putere
egala

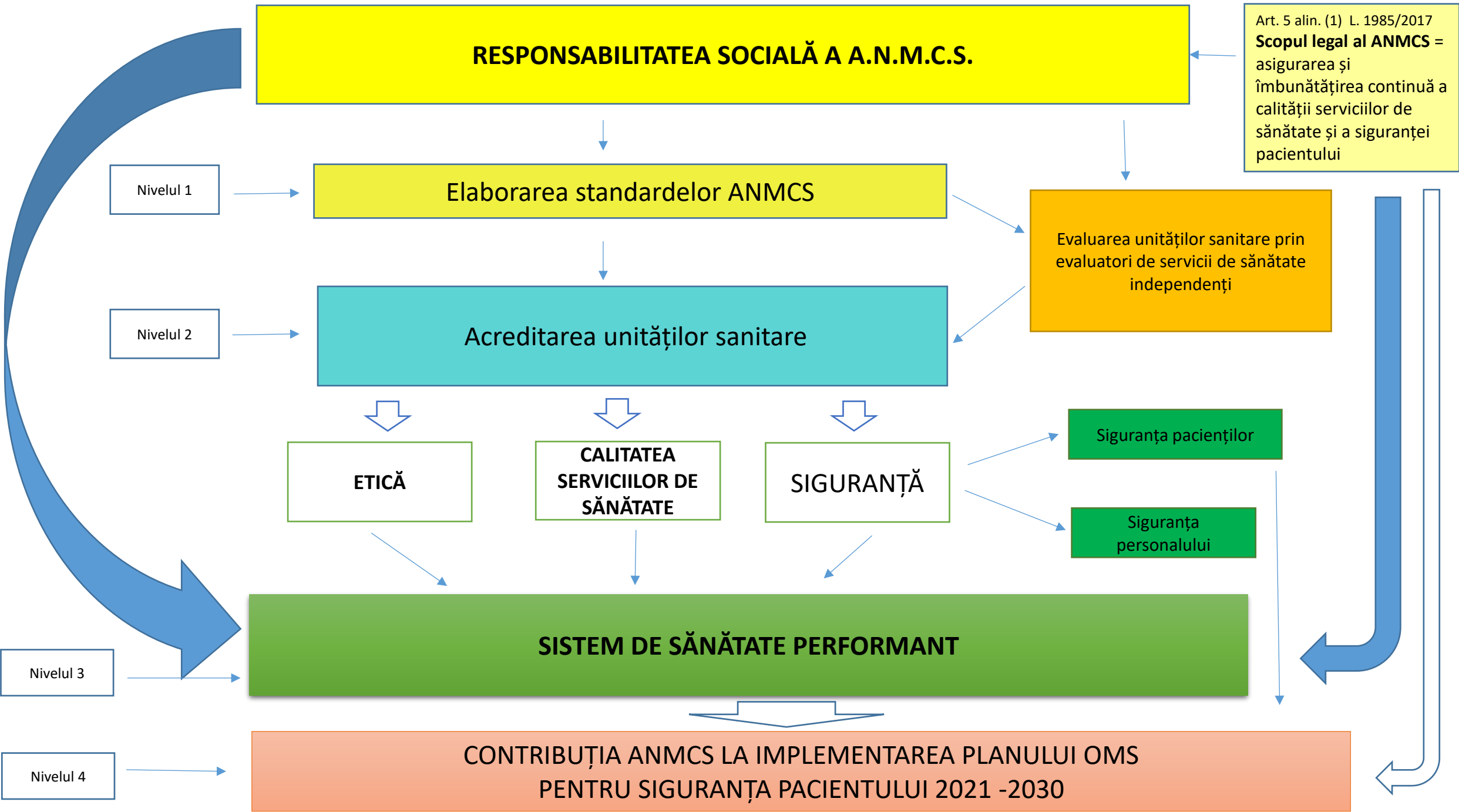
Asigură echilibrul sistemului sanitar din
România

ADOPTĂ PRIN CONSENS STANDARDELE ANMCS

Standarde care conțin cerințe privind
calitatea serviciilor de sănătate care
stabilesc nivelul de **performanță**
realizabil și măsurabil

**ASIGURĂ CADRUL LEGAL PENTRU DESFĂȘURAREA
PROCESULUI DE ACREDITARE**

CD aprobă **metodologia** de **evaluare**, reevaluare, **acreditare**,
suspendare a acreditării și reacreditare a unităților sanitare

RESPONSABILITATEA SOCIALĂ A A.N.M.C.S.

Art. 5 alin. (1) L. 1985/2017
Scopul legal al ANMCS =
asigurarea și
îmbunătățirea continuă a
calității serviciilor de
sănătate și a siguranței
pacientului

Nivelul 1

Elaborarea standardelor ANMCS

Nivelul 2

Accreditarea unităților sanitare

Evaluarea unităților sanitare prin
evaluatori de servicii de sănătate
independenți

ETICĂ

CALITATEA
SERVICIILOR DE
SĂNĂTATE

SIGURANȚĂ

Siguranța pacienților

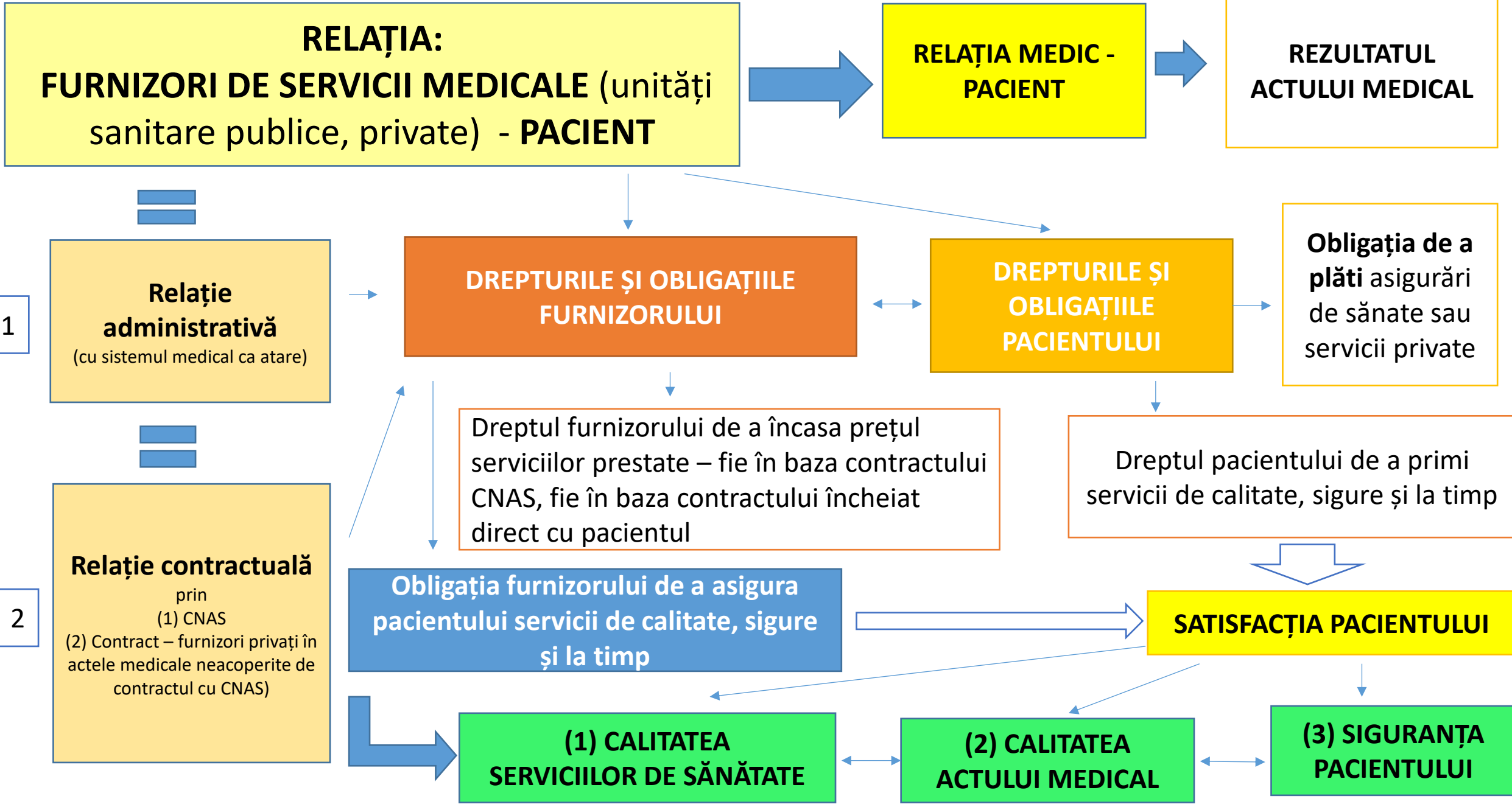
Siguranța
personalului

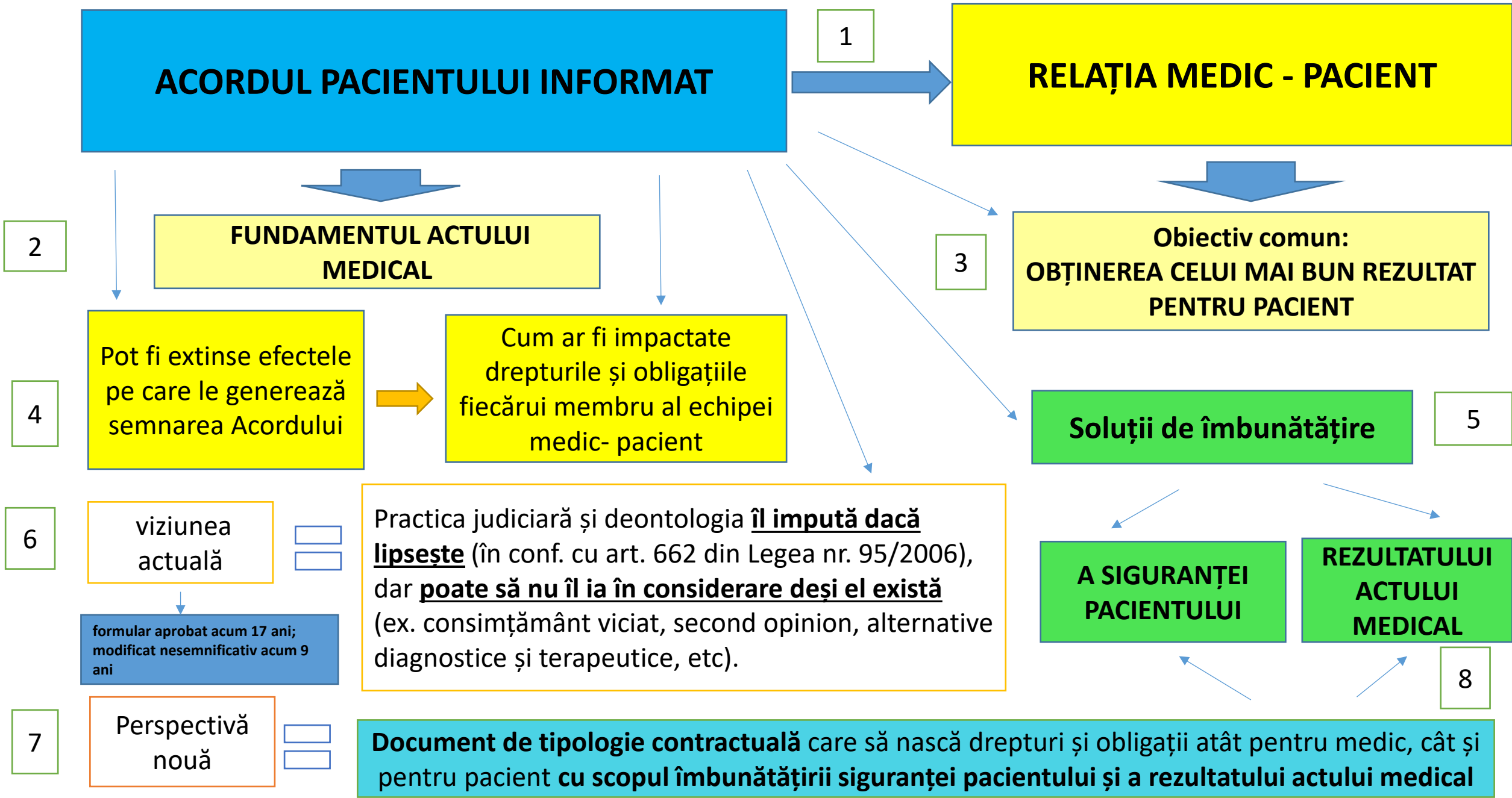
Nivelul 3

SISTEM DE SĂNĂTATE PERFORMANT

Nivelul 4

CONTRIBUȚIA ANMCS LA IMPLEMENTAREA PLANULUI OMS
PENTRU SIGURANȚA PACIENTULUI 2021 -2030

ACORDUL PACIENTULUI INFORMAT

ART. 660 DIN LEGEA NR. 95/2006 republicată

- *(1) Pentru a fi supus la metode de prevenție, diagnostic și tratament, cu potențial de risc pentru pacient, după explicarea lor de către medic, medic stomatolog, asistent medical/moașă, conform prevederilor alin. (2) și (3), pacientului i se solicită acordul scris.*
- *(2) În obținerea acordului scris al pacientului, medicul, medicul dentist, asistentul medical/moașa sunt datori să prezinte pacientului informații la un nivel științific rezonabil pentru puterea de înțelegere a acestuia.*
- *(3) Informațiile trebuie să conțină: **diagnosticul, natura și scopul tratamentului, riscurile și consecințele tratamentului propus, alternativele viabile de tratament, riscurile și consecințele lor, prognosticul bolii fără aplicarea tratamentului.***

**RELAȚIA
MEDIC - PACIENT**

**DREPTURILE ȘI
OBLIGAȚIILE MEDICULUI**

Reglementate prin codul deontologic
și prin legi specifice
profesiei de medic

**Comportament
profesional**

În toate aspectele
**Relației medic -
pacient**
*(art. 7 și art. 21 din
Codul de deontologie
medicală)*

**Comportament
etic**

FATA DE
PROFESIE

FATA DE
PACIENT

Competență

profesionalism

Moralitate/umanitate

REGLEMENTĂRI LEGALE

BUNE PRACTICI

NORME ETICE

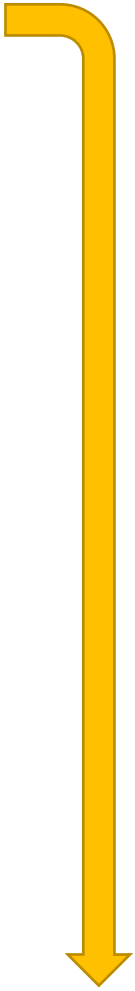
Obligații juridice

Percepte
morale

Se urmărește binele și siguranța pacientului

1) Calitatea rezultatului actului medical;
2) Siguranța pacientului.

RELAȚIA MEDIC - PACIENT

OBIECTIV (scop)

**REZULTATUL
ACTULUI MEDICAL**

Drepturile pacientului

ROLUL PACIENTULUI CU PRIVIRE LA:

- 1) CALITATEA REZULTATULUI ACTULUI MEDICAL
- 2) SIGURANȚEI PACIENTULUI

**Obligații ale pacientului
care impactează pozitiv
rezultatul actului
medical**

Reglementate prin Legea 95/2006 și L.46/2003
și acte normative conexe

BENEFICII URMĂRITE PRIN REGLEMENTARE:

- 1) Îmbunătățirea rezultatului actului medical;
- 2) Îmbunătățirea siguranței pacientului;
- 3) Eficientizarea serviciilor de sănătate;

NEREGLEMENTAT

**Ar putea
constitui
subiect de
dezbatere**

**Calitatea
actului
medical**

Eficiență

Eficacitate

Siguranța pacientului

**Medicină
defensivă**

Nu influențează nici
calitatea actului
medical și nici
siguranța pacientului

Consum inutil de resurse

falsă idee privind protecția
juridică a medicului

CAZ NEFERICIT

Despăgubiri civile
raportate la situație
nu la prejudiciu
suferit de pacient

MALPRAXIS

Daune morale
(echivalent al
prejudiciului suferit de
pacient)

REZULTATUL ACTULUI MEDICAL

CONCLUZII (1)

➤ **SLIDE 1 – Titlul Prezentării:**

”Etica și responsabilitatea socială. Piloni ai culturii siguranței în sistemul de sănătate din România”.

➤ **SLIDE 2 - Viziunea ANMCS:**

”Fundamentată pe conceptele de Etică, Responsabilitate socială, Calitate și Siguranță ”

➤ **SLIDE 3 - Rolul integrator al A.N.M.C.S. în cadrul sistemului de sănătate:**

*” Reunirea intereselor legale ale tuturor stakeholders din Sănătate în cadrul **Colegiului Director** – organul de conducere colectivă al ANMCS.”*

➤ **SLIDE 4 - Responsabilitatea socială a ANMCS :**

” Asigurarea și îmbunătățirea continua a calității serviciilor de sănătate și a siguranței pacientului, prin standardizare, evaluare și acreditarea unităților sanitare” (a se vedea și Concluziile de la finalul materialului)

CONCLUZII (2)

➤ **SLIDE 5 – Relația furnizorului de servicii de sănătate – pacient :**

”calitatea actului medical este influențată covârșitor de calitatea serviciilor de sănătate asigurate de furnizorul de servicii medicale”

➤ **SLIDE 6 – Natura juridică a documentului ”Acordul Pacientului Informat”:**

*” În loc de concluzie lansarea un **subiect de reflecție** cu privire la modul în care s-ar putea îmbunătăți/ construi cadrul legal al **relației medic pacient** astfel încât să se susțină/consfințească **contribuția contractuală a echipei medic –pacient în obținerea rezultatului actului medical?** ”*

➤ **SLIDE 7 – Profesionalismul personalului medical:**

*” concept care reunește în integralitatea sa **normele juridice și etice aplicabile acțiunilor și deciziilor adoptate de personalul medical în relația cu pacientul.**”*

CONCLUZII (3)

➤ **SLIDE 8 - Medic - pacient = echipa care contribuie în mod egal la rezultatul actului medical:**

” Pacientul contribuie la calitatea rezultatului actului medical și poate contribui la îmbunătățirea acest rezultat, precum și siguranța sa pe tot parcursului actului curativ”

”Îmbunătățirea cadrului legal al relației medic pacient prin consfințirea contribuției egale a echipei medic –pacient în obținerea rezultatului actului medical în beneficiul final al pacientului”

➤ **SLIDE 9 - Medicina defensivă nu îmbunătățește calitatea actului medical**

” Comportamentul etic și respectarea protocoalelor și a bunelor practici nu înlătură „greșeala” - în sensul neobținerii rezultatul actului medical așteptat.

CONCLUZII (4)

➤ Contribuția ANMCS la **adoptarea unei culturi a siguranței pacientului** prin următoarele activități:

- i. Definirea obiectivelor siguranței în conformitate cu politica de sănătate din România;
- ii. Identificarea bunelor practici naționale și internaționale care duc la atingerea obiectivelor siguranței identificate în urma activităților de la pct. i.;
- iii. Diseminarea obiectivelor siguranței și a bunelor practici identificate *în realizarea acestor obiective* prin:
  - a. Exprimarea clară a obiectivelor siguranței și bunelor practici identificate;
  - b. Prezentarea către factorii implicați pentru a înțelege beneficiile implementării obiectivelor siguranței, respectiv consecințele negative ale neimplementării lor;
- iv. Suportul pe care ANMCS îl poate acorda unităților sanitare în implementarea bunelor practici identificate *în realizarea acestor obiective* ;
- v. Elaborarea sistemului de referință al calității (a standardelor ANMCS);
- vi. Analiza externă, obiectivă, a nivelului de implementare a acestor bune practici raportat la standardele definite de ANMCS, cu identificarea punctelor slabe și a oportunităților de îmbunătățire;
- vii. Acordarea de suport către unitățile sanitare în identificarea și implementarea măsurilor necesare îmbunătățirii calității serviciilor de sănătate și siguranței pacientului;
- viii. Programe de formare și perfecționare a personalului medical în domeniul managementului calității în sănătate.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

- OMS Global action on patient safety 2021 -2030

https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/329284/A72_R6-en.pdf?sequence=1&isAllowed=y

- Art. 16 alin. (1), art. 22 alin. (1), art. 34 și art. 35 din Constituția României
- Legea nr. 185/2017 privind asigurarea calității în sistemul de sănătate, cu modificările și completările ulterioare;
- Viziunea și Misiunea ANMCS

<https://anmcs.gov.ro/web/atributii-misiune-viziune-valori/>

- Titlul XII și XVI din Legea nr. 95/2006 privind reforma în sănătate, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea drepturilor pacientului nr. 46/2003 privind drepturile pacientului, cu modificările și completările ulterioare;
- Normele metodologice pentru aplicarea Legii nr. 46/2003 privind drepturile pacientului, aprobate prin **Ordinul Ministerului Sănătății nr. 1410/2016**, modificat prin Ordinul Ministerului Sănătății nr. 991/12.02.2024;
- **Ordinul Ministrului Sănătății nr. 1411/12.12.2016** privind modificarea și completarea Ordinului ministrului sănătății publice nr. 482/2007 privind aprobarea Normelor metodologice de aplicare a titlului XV "Răspunderea civilă a personalului medical și a furnizorului de produse și servicii medicale, sanitare și farmaceutice" din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății;
- **Codul de deontologie medicală al Colegiului Medicilor din România** din 04.11.2016, în vigoare de la 06.01.2017 publicat în M.O., Partea I nr. 981/07.12.2016, **actualizat în decembrie 2020**;
- **Statutul Colegiului Medicilor din România** aprobat prin Hotărârea nr. 1/25.03.2022 publicat în M.O. al României nr. 435/04.05.2022;
- "Comunicarea cadrelor medicale cu pacienții, în situații conflictuale sau potențial conflictuale", Seminar online CRED, 25.07.2024

https://www.facebook.com/CREdInMedicina/videos/909955937605385/#msdynttrid=q7L5xpY_dfgCu7nriAZWrk92JxGK12FpxRjvYm_qBM

VĂ MULȚUMESC PENTRU ATENȚIE

și vă invit să adresați întrebări